

Even voorstellen: Karel Loeff

In onze Nieuwsbrieven stellen wij steeds professionals voor die werken aan het behoud van het erfgoed. In deze nieuwsbrief: Karel Loeff. Karel is directeur van Erfgoedvereniging Bond Heemschut, die zich inzet voor de bescherming en instandhouding van cultureel erfgoed. Bond Heemschut werkt samen met veel vrijwilligers en heeft een uitgebreid ledennetwerk.

Karel Loeff

Lees hier verder over Karel Loeff...

Na mijn middelbare school was ik aan het twijfelen wat ik wilde studeren. Het werd kunstgeschiedenis. Toen tijdens deze studie het vak 'architectuurgeschiedenis' langs kwam, vond ik dat heel interessant. Ik ben daarop doorgegaan en ben afgestudeerd op kasteeldorp Haarzuilens bij kasteel De Haar. Bijzonder is dat het om een verplaatst dorp gaat: Het oorspronkelijke dorp lag vlak naast het kasteel, maar toen het kasteel aan het eind van 19e eeuw werd gerestaureerd, moest het dorp worden verplaatst. Ik vond architectuurgeschiedenis echt heel interessant, maar ik ben in de jaren '80 afgestudeerd en de verwachting met deze studie was in die tijd dat we dan werkloos zouden worden. Ik heb toch gedaan! En als ik nu aan mijn oude studiegenoten denk, heeft een aantal uiteindelijk toch een werkomgeving gevonden die past bij de studie.

Ik zelf kreeg na mijn afstuderen direct een baan bij de Provincie Utrecht, waar ik 4 ½ jaar heb gewerkt. Ik kwam daar in contact met veel gemeentenen de rijksoverheid. Ik zag het niet zo zitten om ambtenaar te worden en toen het contract bij de Provincie Utrecht afliep ben ik voor mezelf begonnen. Ik heb vooral waardestellingen gemaakt, onder meer voor industrieel erfgoed,

maar ook andere opdrachten op het gebied van architectuurhistorie, zowel voor gemeenten als voor particuliere opdrachtgevers. Een tijdje later gingen we een maatschap werken en toen heb ik aan grotere opdrachten gewerkt, waaronder onderzoeken voor de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed over erfgoed uit de wederopbouwperiode.

Toen werd ik gevraagd om voor de gemeente Amsterdam de voordracht van de binnenstad voor de Lijst van het Werelderfgoed van Unesco voor te bereiden. Dat was een heel bijzonder project: Het ging om de hele Amsterdamse grachtengordel, een samenhangend maar ook gevarieerd gebied met historische architectuur zoals natuurlijk de verschillende typen grachtenpanden, maar ook de grachten zelf, de kades en het groen. Het complexe zat naast het inhoudelijke in de bestuurlijke organisatie van de stad, de aanleg van de metro en het ontbreken van hoogbouwvisies.

Ik heb de voordracht voor Unesco in opdracht van de gemeente part-time gedaan en heb ernaast als interim-directeur bij Bond Heemschut gewerkt. Nu werk ik al weer jaren als directeur bij de Bond Heemschut, inmiddels al zo'n 18 jaar. Veel mensen denken dat bij Bond Heemschut veel meer mensen werken. We hebben maar vier medewerkers in dienst. Maar we hebben wel meer dan 150 vrijwilligers. Ondersteund door 5.000 leden zetten we ons in voor het behoud van erfgoed. De grootste uitdaging daarbij vind ik tegenwoordig de enorme druk op de ruimte. En, dat hangt ermee samen, de gehaastheid in de maatschappij. Alles moet heel snel gaan en erfgoed wordt daar vaak het slachtoffer van. Ik vind het ook spannend hoe we in de nieuwe Omgevingswet erfgoed meer geïntegreerd kunnen krijgen. Zelf ben ik sinds circa acht jaar naast mijn werk bij Bond Heemschut ook politiek actief, als raadslid in de gemeente Laren. De ervaringen die ik daarbij opdoe zijn heel interessant, bijvoorbeeld als het gaat om belangenbehartiging: Wanneer pakt iets iemand op, en wanneer niet? En hoe bereik je nu bij of in de ingewikkelde politiek je doel? Dat is voor mij echt een heel goede leerschool geweest, die, dat kan ik wel zeggen, voor ieder nieuw raadslid echt een paar jaar duurt!

De erfgoedsector is een niche, het is ook een kleine wereld van deskundigen, maar ik vind het belangrijk om andere disciplines erbij te betrekken. Ik vind het ook leuk om anderen iets over mijn eigen vakgebied uit te leggen. En ik zie binnen de erfgoedsector zelf ook 'muren': bijvoorbeeld tussen immaterieel erfgoed, roerend erfgoed en onroerend erfgoed. We moeten meer verbindingen zoeken, bijvoorbeeld tussen tradities, interieurbehoud en het gebouw zelf. We zijn nu vanuit de Bond Heemschut aan het verkennen hoe we deze werelden meer en beter bij elkaar kunnen brengen.

De vrijwilligers waar we mee samen werken hebben allerlei achtergronden, maar er zijn altijd aanknopingspunten met erfgoed. Soms vindt iemand geschiedenis leuk, soms wordt iemand geraakt door iets wat er in zijn of haar eigen woonomgeving speelt. Een vrijwilliger kan bijvoorbeeld iemand zijn die bij een bank gewerkt heeft, maar ook een huisvrouw, architecten, studenten en oud-ambtenaren melden zich. Ze krijgen dan van ons informatie over erfgoed en hoe ze voor het belang van erfgoed kunnen opkomen en we koppelen hen aan een commissie of werkgroep

Ik kom ook heel veel bijzondere specialisaties tegen. Ik ben bijvoorbeeld onlangs op stap geweest met de Nederlandse Kranenstichting. Die mensen weten echt alles over kranen, dat is fantastisch! Dat soort kennis is er ook bij liefhebbers van begraafplaatsen, auto's, boerderijen, muurreclames, watertorens, noem maar op... Er zijn zo veel specialisaties en mensen die er helemaal voor gaan!

Ik hoop dat komende generaties net ze veel aandacht en liefde voor erfgoed zullen hebben als de erfgoedmensen nu. En dat er dan ook voldoende geld beschikbaar is voor de instandhouding van erfgoed. Voor jonge professionals die in de erfgoedsector aan de slag willen zou ik adviseren: Verwonder je, stel vragen, ga je in iets extra verdiepen! Je komt dan veel mensen tegen die dezelfde passie delen, dat maakt het werk nog leuker!